

SESOTHO A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SESOTHO A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
SESOTHO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)

Lundi 10 mai 2004 (après-midi)

Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Nts'a maikutlo a hau holim'a e 'ngoe ea liqotsulo tse latelang;

1. (a)

LESOTHO

- Khubung ea 'Muso oa Ralikonyana,
Ea 'Muso oa Leburu le Roineke,
Seolo sa bohloa se ikentse sekhopi;
Sekhopi sa khopa Ts'ooana a iketlile,
5 A ituletse sekhosi masabasabeng,
A ikutela konyana litotoloana.
- Hase bohloa ke ts'uts'ulupa tsa Mokhachane,
Li theletseha bo e-sa le likela;
Tselana ting le lebang ka Forei Setata,
10 Le eang Kolone, le eang koana Natala,
Ha le mele bobatsi la mela ts'ehlo,
Ts'uts'ulupa tsa tseba ho lula Lesotho.
- Mosetsan' a setota oa ho rata Thesele,
O ikentse sekhopi pelong ea Rakonyana;
15 Nyooko o roetse Phofung, kotolahali,
Ea re khapha! ea mo phatsa maamohelo,
Sets'oana a sala e se le ka ho rateha,
Poho tsa koebana tsa khopholaka marole!
- Ntja li teng tsa mabeletoko, Lesotho,
20 Tsa mabeletoko, majela-ka-liphakeng,
Ke bala bo-Makoa bahale ba ha Thesele,
Tsa botha Mejametalana, molimako
Li bothile ke ho boulela sekhutlo,
Sa Thesele, Letlama la Mokhachane.
- 25 Ekaba Moselekatse ha u le Letebele,
U hopola u ka tjekana le Mots'oanyane?
Mots'oanyane ke setota oa rateha,
Ke thalaboliba o tlola moropotsane-
Ekare a s'a hlotse bo-Pepenare litjaka,
30 Matenaseho le ka mo reng, le le bo-mang?

B.M. Khaketla *Lipshamathe* (1954)

1. (b)

5 Ka nts'a thipa ka poma mohala o fasitseng Tabola, moo ke reng ke poma o maotong, liqi ka utloa hore joale li haufi haholo 'me ha ke sa hlokomele Mafethe o tla nthunya hang feela ka ho panya ha leihlo. Ka tlola sa katse ho leba monyako, eaba ke nka pitla, ke bile ke ikutloa hantle hore ke tla tlapunya ntho ke be ke e thete; empa ke kopane le phoofolo, moleko hle! Ntho ea fola sa letlaka, ea tlola hang ra kopana sebakeng hoba re tlotse ka ho ts'oana; ra fofelana sa mekoko.

10 Ka hana hore re betane hobane ke ntse ke bona hore ntho ena e matla a lihole. Ka lokolla seeta, sa fihla sa tsepama 'momong; a tlena empa ka ho panya ha leihlo a ba sa khorohile. Ka thinyetsa ka letsohong le letona eaba ke lokolla feisi, ka 'mona mohlareng mona bjatla! Eare bakeng sa ho mo reteletsa, ha reteleha 'na. Ke bone hore bohla ke hore ke mo atamele a tle a hloke sebaka sa ho hula rabolloro, feela ke se ke ka mo fothakela hoo a ka nts'oarang hobane moo teng e ka ba lefu la ka. A lahlela feisi ka sefutho se ts'abehang hona hoo hoja ke se e qobe kapele, e ka beng e bile lefu la ka. Sefutho seo a e lahletseng ka sona, sa etsa hore a e sale morao 'me eitse ha ke nyoloha, 15 ka lahlela ea ka maling a mpa mona, ka ba ka a utloa a bohla sa mohlantlanyane oane re leng ka mora ntlo ea Topisi. Ka bona a tsitsipana, ka mo eketsa hape, a lumela ho ea fats'e butle, ka mo potlakela ka mo felehetsa ka e 'ngoe leihlong, a namalla fats'e.

20 Litlatse ka lehaheng tsa utloahala. Ka phakisa ka potlakela lirabollorong; moo ke li nts'ang, ntho ea nts'oara ea ntosetsa fats'e ho eona; ka re kea itutla, ea nkhitla haholo ka lengole mokhubung, ka ba ka tsekela ka batla oela holim'a eona, empa matsoho a ka 'ona a hanella lirabollorong, ea eba boshoa-bots'oeroe. Ka rutla letsoho le letona, la lokoloha, ka 'mata 'mopong mona ka rabolloro, a ba a bohla, empa a hlanya le ho feta joale. A thimola mali hanngoe, a khoaphoha, ka mo eketsa hape holim'a hlooho, a boela fats'e. Tabola a be a se a le teng, a re o mo pshatla lehata ka mokaka oa lejoe, ka 25 mo thiba, ka re a tlise ropo, ka mo fasa matsoho 'me ka mo fasetsa lonyeng le fetang lela la hae. Eaba ke nts'a lihanaboi ke mo ngomela ka tsona ke etsa tlamathata.

30 Langoane le mohats'a Topisi le bona ra ba tlamolla ra batla seo re ka se jang. Bo-Langoane ba bolela hore nama ea nku e teng hona ka lehaheng ka mona feela ha ba tsebe hore na e behiloe kae hobane ha ba e-so e fuoe. Ka atamela Mafethe, ka 'motsa a nkhepholaka ka bohale. A re a ke ke a ntjoetsa ke etse ntho eo ke e ratang. Ka mo ts'oara ka tsebe ka e sotha, ea ka le ho utloa ha a utloe. Ka mo chesa ka tlelapa le teng a honotha feela a re ke sa tle be ke soabe.

K.E. Ntsane *Nna Sajene Kokobela, C.I.D. (1954)*